

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

56-1



BRNO 2015

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 56
Volume 56

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková,
Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Želešice. Polotovar sekerky (viz obr. 5, str. 40).
Želešice. Axe blank (see Fig. 5, Pg. 40).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2015
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2015 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Resumé

Mohelno (Bez. Třebíč), „Na Černých“. Hallstattzeit, Horákov Kultur. Hügelgräberfeld. Rettungsgrabung.



Obr. 4. Mohelno. Záchranný výzkum horákovské mohyly s kamennou konstrukcí.

Abb. 4. Mohelno. Rettungsgrabung Horákov Kultur Hügel mit Steinstrukturen.

NÁMĚŠŤ NA HANÉ (OKR. OLMOUC)

Ulice Lesní, parc. č. 534/1. KLPP - platěnická kultura. Sídliště. Záchranný výzkum.

Dne 30. října 2014 proběhl drobný záchranný archeologický výzkum při akci „novostavba RD manželů Poučových na parc. č. 534/1, k. ú. Náměšť na Hané, okr. Olomouc“ (ZM ČR, 1:10 000, list 24-22-16, 439:342 od Z:J s. č.). Bylo prozkoumáno pět sídlištních objektů platěnické kultury, které opětovně poukázaly na intenzivní a dlouhotrvající halštatské osídlení místa (cf. např. Geislerová, Parma 2013, 265), které zde započalo již ve stupni HC a dožilo se až svého závěrečného stupně HD3.

Pavel Fojtík

Literatura

Geislerová, K., Parma, D. (eds.) 2013: *Výzkumy – Ausgrabungen 2005–2010*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.

Resumé

Náměšť na Hané (Bez. Olomouc), Lesní Gasse, Parz. Nr. 534/1. Hallstattzeit, Platěnice Phase der Lausitzer Urnenfelder Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLMOUC (K. Ú. NEMILANY, OKR. OLMOUC)

Ulice Rudolfa Chorého. Platěnická kultura. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK (X:Y) – 1126073.26 : 547812.29, 1126002.15 : 547727.97, 1125985.97 : 547777.58

V březnu až červnu 2014 byly prováděny záchranné výzkumy při stavbách pěti nových rodinných domků podél ulice Rudolfa Chorého v Olomouci-Nemilanech. Lokalita leží na mírném jižním svahu s nadmořskou výškou 210–212 m. Výzkumy navázaly na předchozí aktivity v letech 2010–2012. Na zkoumaných plochách (793 m²) bylo prozkoumáno 62 sídlištních objektů a část kulturní vrstvy s nálezy z neolitu (kultura s vypíchanou keramikou), eneolitu (moravská malovaná keramika, kultura se zvoncovitými poháry), starší a pozdní doby bronzové (věteřovská k., komplex lužických popelnicových polí), doby halštatské, latěnu, střední doby hradištní a novověku.

Do halštatské fáze kulturního komplexu lužických popelnicových polí datujeme tři zásobní jámy. Ve výplni objektu 90 byl zachycen zlomek velkého skleněného korálu s očky. V objektu 123 byla rozpoznána mělká oválná pícka s propálenými stěnami a dnem s vyskládanými kameny a keramikou. Po laboratorním zpracování byly z keramiky sestaveny části několika hrncovitých nádob.

Tímto výzkumem se dále také podstatně rozšířily naše znalosti o latěnském sídlišti objeveném v letech v letech 2011 a 2012. Na styku zkoumaných ploch z roku 2012 a 2014 byla dozkoumána zahlubená obdélná chata (obj. 58). Byly objeveny i zbytky dvou dvoukomorových vertikálních hrncířských pecí (obj. 72 a 73). Peci byly z části zahlobeny do kulturní vrstvy a dochovaly se na úrovni povrchu roštů. Byly postaveny rovnoběžně s orientací ve směru západ-východ, a to 3,5 m od sebe. Půdorys komory první pece (obj. 72) měl oválný tvar s rozměry 1,3×1,1×0,5 m. Přes tvrdě vypálený rošt šedé barvy se sílou 0,18 m vedlo 24 vertikálních průduchů kruhového či oválného půdorysu o průměru 0,06–0,1 m. Předpeční jáma byla zachycena drobnou sondou. Druhá pec (obj. 73) s kruhovým půdorysem komory (1,4×1,4×0,42 m) navazovala na oválnou předpeční jámu o velikosti 2,1×1,9×0,37 m. Přes tvrdě vypálený rošt šedé barvy o síle 0,12–0,17 m vedlo 28 průduchů o průměru 0,07–0,1 m. Mimo zmíněné výrobní objekty byly latěnské nálezy získány hlavně z deseti zásobních jam. Sídliště je datováno do stupně LTB–LTC (Kálábek 2013; 2014).

Marek Kalábek

Literatura

Kalábek, M. 2013: Olomouci (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 54(1), 201.

Kalábek, M. 2014: Laténské osídlení Nemilan. In: M. Bém, J. Peška (eds.): *Ročenka 2013*. Olomouc: Archeologické centrum Olomouc, 196–215.

Resumé

Olomouc (Kat. Nemilany, Bez. Olomouc), Straže Rudolfa Chorého. Platěnice Kultur, Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

PLAVEČ (OKR. ZNOJMO)

„Bažant horní“. Mladší doba železná. Ojedinelý nález – náramek. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Jihomoravské muzeum ve Znojmě.

Místo nálezu se nachází u obce Plaveč (okr. Znojmo) na parcele č. 2048/1, v bodu na souřadnici S-J-TSK 48.9264319N, 16.0715706E.

V květnu a červnu roku 2014 proběhl záchraný archeologický výzkum spojený s výstavbou nové obecní kanalizace. Skryta byla trasa vedoucí podél pravé strany komunikace č. 399 z obce Plaveč do obce Únanov. Za použití detektoru kovů byl nalezen nedaleko božích muk (p. č. 2048/1, k. ú. Plaveč) železný tyčinkovitý náramek s pečátkovými konci datovaný do mladší doby železné. Nález laténského náramku je možné spojovat s novou lokalitou na katastru obce. V literatuře je znám střeponý materiál z neznámé polohy (Podborský, Vildomec 1972, 202) a laténské sídliště v blízkosti kopce „Ruda“, kde se do nedávné doby těžil limonit. Samozřejmě železnou rudu využívali také obyvatelé laténského sídliště (Goláňová 2013, 81-82). Na otázku do jaké míry souvisí lokalita „Ruda“ s původem náramku, může odpovědět další výzkum.

Alena Nejedlá

Literatura

Goláňová, P. 2013: *Časně laténské osídlení na Moravě*. Rkp. disertační práce. Uloženo: Ústav archeologie a muzeologie, Masarykova univerzita Brno.

Podborský, V., Vildomec, V. 1972: *Pravěk Znojemska*. Brno, Znojmo: Musejní spolek, Jihomoravské muzeum.

Resumé

Plaveč (Bez. Znojmo), „Bažant horní“. Latènezeit. Einzelfund – Armring. Rettungsgrabung.

PODIVÍN (OKR. BŘECLAV)

„Rybáře“. Mladší doba laténská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Archeologický výzkum probíhal během stavby rodinného domu paní Trávníčkové na parc. č. 1257/39 v lokalitě „Rybáře“. Jednalo se o výkopy pro základové pasy poblíž centra polykulturní lokality rozkládající se na písčité duně v jinak záplavovém území. Přesněji lze polohu určit na ZM ČR 1:10 000, list 34-23-03, v okolí bodu 336:34 mm od Z:J s. č. Ve výkopech bylo zjištěno celkem 8 zahloubených pravěkých objektů, z nichž lze dva datovat na základě nepočteného keramického inventáře do mladší doby laténské. Laténské zlomky keramiky se podařilo sesbírat také v ploše celé lokality „Rybáře“.

Ivan Čižmář, Michal Přichystal

Resumé

Podivín (Bez. Břeclav), „Rybáře“. Jüngere Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

PRAVČICE (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Šeblinek“, Pravčice 4. Platěnická fáze KLPP. Kulturní vrstva, studna. Záchraný výzkum.

Záchraný výzkum vyvolala stavba vodovodní přeložky mezi Količínem a Pravčicemi (viz také zpráva Holešov v oddílech Eneolit a Doba bronzová). Na západním konci rýhy zhruba 250 m východně od Pravčic byla podél silnice do Količina zjištěna kulturní vrstva, která se stala předmětem výzkumu. Vlastní kulturní vrstva (k. 102, místy barevně odlišná k. 105) spočívala pod 60 cm ornice a 25 cm novověké naplavené vrstvy. Ve 12 čtvercích bylo prozkoumáno 192 m² plochy, přičemž byl zjištěn jediný zahloubený objekt. Mocnost kulturní vrstvy kolísala mezi 20 a 30 cm a její spodní hranice se shodovala s úrovní spodní vody. Vrstva je datována keramickými nálezy, objevily se v ní i zvířecí kost, mazanice a znotěrky.

Objekt 1 představoval válcovitý výkop o průměru 80 m a hloubce 135 cm a celý jeho objem ležel pod úrovní spodní vody. Po dokumentaci profilu byla celá polovina odebrána k environmentálním analýzám, které poskytly množství rostlinných makrozbytků a pylů dovolujících pestře rekonstruovat podobu okolní krajiny v počátku doby železné.